

BESZÁMOLÓ

**BALATON-FELVIDÉKI SZOCIÁLIS, GYERMEKJÓLÉTI ÉS HÁZIORVOSI ÜGYELETI
SZOLGÁLAT**

CSALÁD- és GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATÁNAK

2016. ÉVBEN

Mindszentkállán

VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997 évi XXXI tv. 96.§-a előírja, hogy a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról évente átfogó értékelést készítsen. E tanácskozás célja, hogy az észlelő jelző rendszer munkájáról készített írásos tájékoztató útján értékelje a jelzőrendszer éves működését, illetve a település szociális és gyermekvédelmi helyzetének bemutatása, fejlesztési irányainak meghatározása. Feladata, hogy ráirányítsa a figyelmet a hiányzó ellátási formákra, az észlelt, helyi rendszerszintű hibákra.

A fenti törvény, és a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról 149 / 1997. (IX. 10.) korm. rendelet megállapítja azokat a szabályokat, melyek szerint az önkormányzatok a gyermekek védelméről meghatározott ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtanak a gyermekek jogainak védelméhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásához.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatásról

2016. január 1. napjától hatályos jogszabály módosítások alapján, a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – család és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. Ezen okból kifolyólag 2016. januártól, Mindszentkállya településen a családsegítő egy személyben végezte ezeket a feladatokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata többek között szervezési, szolgáltatási és gondozási feladat. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője, folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, kapcsolatot tart a gyermekekkel és meghallgatja panaszait, segít azok orvoslásában. A védelembe vett gyermekről gondozási-nevelési tervet készít, és az alapján dolgozik. Segít a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak ellátásában, szorosan együttműködik az intézménnyel.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat, Mindszentkállya településen végzett munkája

A gyermek államilag garantált védelmi rendszerének része a gyermekjóléti szolgáltatás, mely helyi szinten hivatott a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, kezelésére és megszüntetésére.

A gyermekjóléti szolgáltatást a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziorvosi Ügyeleti Szolgálat látja el Mindszentkállya településen.

Az Intézmény, tevékenysége során, plakátokon, szórólapokon tájékoztatta a település lakosságát a gyermekjóléti szolgáltatásról, a családgondozó személyéről, elérhetőségéről, illetve a fogadóórák rendjéről.

Az Intézménynél, családgondozói tevékenységet, Mindszentkállya településen, 2016. január 1-től látom el. A településen élők számára heti rendszerességgel, fogadóórákat tartottam:

A fogadóórák helye és ideje:

- minden héten, kedden: 10-11-óraig a Polgármesteri Hivatal épületében

Intézményünk tapolcai székhelyén:

- minden pénteken: 8 – 10 óráig.

A fogadóórák célja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, mindenki számára közvetlenül is elérhető legyen a településen. A fogadóóra ideje alatt a hozzám forduló kliensek részére problémáik megoldásában tanácsadást, valamint hivatalos ügyeik intézésében segítséget nyújtok.

2016. évben a fogadóórákon, Mindszentkállya településen 8 alkalommal kerestek fel.

A fogadóórák mellett a családok otthonaikban történő felkeresésére, családlátogatásokra is nagy hangsúly fektetődik.

Gondozási tevékenység 2016. évben

Életkor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0 – 5 éves	-	-	-	-
6 – 13 éves	4	-	-	4
14 – 17 éves	-	-	-	-
Gyermekek száma	4	-	-	4
Családok száma	1	-	-	1

2016. évben, a fenti táblázat alapján, 1 család 4 gyermekével kapcsolatban történt családgondozás, a gyermekjóléti alapellátás keretében. A szülők együttműködése és a probléma megszűnése miatt a családgondozás ez esetben lezárult.

2016. évben elrendelt védelembevétel nem volt.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya problémáival kapcsolatosan jelzés nem érkezett, ilyen irányú családgondozás nem történt.

Gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetőkkel kapcsolatban, jelzés nem érkezett, ilyen irányú családgondozás nem történt.

Családjából kiemelt gyermek vér szerinti szülőjénél, a gyermek visszahelyezése, illetve kapcsolattartásuk segítése érdekében, nem történt családgondozás.

Életkor	Együttműködési megállapodás alapján	Tanácsadottként megjelent	Egyszeri alkalommal megjelent	Összesen
18 – 34 éves	-	-	-	-
35 – 61 éves	1	-	-	1
62 éves és idősebb	-	-	-	-
Összesen	1	-	-	1

2016. évben a fenti táblázat alapján összesen 1 felnőtt korú vette igénybe az intézményünk által biztosított családsegítés szolgáltatását.

A családgondozások során, jellemzően a következő problémákkal találkoztam:

- Anyagi, megélhetési, problémák (közmű tartozás)
- Ügyintézésrel kapcsolatos problémák
- Életviteli (szenvedélybetegség) problémák
- Családi – kapcsolati konfliktus

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma 2016. évben

Megnevezés	Szakmai tevékenység száma
1. Információnyújtás	21
2. Tanácsadás	6
3. Segítő beszélgetés	31
4. Hivatalos ügyekben való közreműködés	14
5. Családlátogatás	36
6. Közvetítés más szolgáltatásba	5
7. Konfliktuskezelés	2
8. Részvétel nevelésbe vételi tárgyaláson	0
9. Részvétel védelembé vételi tárgyaláson	0
10. Elhelyezési értekezleten való részvétel	0
11. Szakmaközi megbeszélés	6
12. Esetkonferencia	0
Összesen	85

A családlátogatások során cselekvési terv alapján, valamint információnyújtással, tanácsadással segítettem a családban jelentkező problémák és nehézségek megoldását. A családlátogatásoknak „ellenőrző” funkciója is van, az együttműködésben vállalt feladatok tekintetében. Segítő beszélgetéssel igyekeztem aktivizálni, a kliensek felismerési képességét problémáik gyökereinek felismerésében, valamint az ezek leküzdéséhez vezető lépések és megoldási módok kidolgozásában.

Az észlelő-jelzőrendszer szervezése, működtetése

Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása érdekében a szociális és gyermekjóléti szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a családokkal és a gyermekkel.

A gyermekek a védelmi rendszer keretében különös figyelmet kell, hogy kapjanak, mivel helyzetüknél fogva, problémáikat önállóan jelezni csak részben, vagy egyáltalán nem képesek. A gyermeki jogok érvényre jutása, a gyermekek biztonságos családban történő nevelése érdekében az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról rögzíti a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket, feladataikat a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai a következők:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- közoktatási intézmények,
- rendőrség
- ügyészség
- bíróság
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a szociális és gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni és a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni.

2016. január 1-én hatályba lépő szabályozás számos új elemet vezetett be a hatékonyabb jelzőrendszeri munka érdekében. Az új szabályozás egyértelművé teszi, hogy a jelzőrendszer egyetemes, amely kiterjed mind a gyermekekre, mind pedig a felnőttekre. Kötelező érvényű protokoll segíti a jelzőrendszer tagjait feladataik ellátásában.

Az észlelő,- jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillérét, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat. E jelzőrendszer egyúttal team munkát is jelent, mert a problémák összetettsége miatt a megoldás is sokszor csak a szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

Mindszentkállya településen élő gyermekekkel és családokkal kapcsolatban, 2016. évben jelzés nem érkezett szolgálatunkhoz.

A szociális és gyermekjóléti szolgálatok feladata a jelzőrendszer működtetése, az esetmegbeszélések és a gyermekvédelmi tanácskozások megszervezése és lebonyolítása.

Mindszentkállya településen illetékes jelzőrendszeri tagok részére 2016-ban, több alkalommal került sor szakmaközi megbeszélés szervezésére, az éves gyermekvédelmi tanácskozás is megszervezésre került.

A szakmaközi megbeszélések témája:

- Szolgálatunkat illetve a jelzőrendszeri tagokat érintő 2016. január 1-től hatályos jogszabályi változások
- Szenvedélybeteg a családban. A szülő alkoholizmusának hatása a gyermekekre.
- Magatartás és viselkedés zavarok kezelése gyermekkorban
- A jelzőrendszer tagja számára is kötelező érvényű protokollok szerint egységes elvek és módszertan ismertetése.

Adományozás

2016. évben Mindszentkállya településen ruha, illetve játék adományokkal segítettem a rászoruló családokat. 2016 decemberében Szolgálatunk 3 napon át tartó adománygyűjtést szervezett a tapolcai Tesco áruházban, így tartós élelmiszerekből és tisztálkodó szerekből összeállított csomagokkal is tudunk segíteni a gondozott családokon.

Táborozás

A család- és gyermekjóléti szolgálat, gondozási tevékenysége mellett fontos szerepet tölt be a megelőző, prevenciós szolgáltatás is.

A nyár folyamán egy hetes „napközis” tábort szerveztünk, az ellátási területünkön élő közel 40 rászoruló gyermek számára. A táborozás ideje alatt a gyermekek részére hideg ételmezt és innivalót biztosítottunk, melyet tapolcai és badaacsonytomaji vállalkozók felajánlásából tudunk megvalósítani. A tábor ideje alatt, kirándulásokkal, strandolással és szabadtéri programokkal igyekeztünk biztosítani

a gyermekcck szabadidejének hasznos eltöltését.

Lehetőségünk nyílt megtekinteni az ábrahámhegyi kilátót, strandolni vittük a gyermekeket Ábrahámhegyre és Szigligetre, vezetett túrán vettünk részt a Balatoncsicsói Erdészház tanösvényén, ellátogattunk a Szigligeti várba, majd a gyermekek megtekinthettek egy mesefilmet a Tapolcai moziban, mesét hallgathattak és kézműves foglalkozáson vehettek részt a Tapolcai Könyvtárban.

A programokon egyszerre 15-20 gyermek vett részt. A gyermekek utaztatását az Intézmény ellátási területéhez tartozó települések falu- és tanyagondnoki szolgálatainak segítségével tudtuk biztosítani. A programok sokszínűek voltak, így a résztvevő gyerekek nagyon jól érezték magukat, lehetőségük nyílt olyan foglalkozásokon részt venni, melyet a családjuk nehéz anyagi helyzete nem tett volna lehetővé.

2016. július 7-én szolgálatunknak lehetősége nyílt - a Káli-medencéért Közhasznú Alapítványtól kapott összegből – kirándulást szervezni a Veszprémi Állatkertbe, mely program keretében 25 gyermek vehetett részt térítésmentesen. A kirándulás alkalmával a gyermekcck hideg élelmiszert és innivalót is kaptak, Tapolcai és Badacsonytomaji vállalkozók felajánlásával. A kirándulás nagyon jó hangulatban telt, a gyermekeknek lelkesek és érdeklődők voltak.

Nyári programjainkat több önkormányzat is támogatta. Ezúton is köszönjük Mindszentkállya település anyagi segítségét.

Összegzés

2016. évben, a családgondozások során több családnál is megjelent, az anyagi jellegű veszélyeztetettség, és az alkohol probléma.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következetlen ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadideje eltöltésére, illetve aktuális problémáira. A problémás gyerekek sem tekintik a szülőt partnernek abban, hogy aktuális gondjaikkal hozzájuk forduljanak. Ez a problémakör megjelenik a gyermekek viselkedés-, és magatartásbeli problémáik okaként, megjelenik a gyermekek igazolatlan iskolai hiányzásaiban.

Mindezek ellenére Mindszentkállya településen nem találok a gyermekek súlyos veszélyeztetésével.

A jelzőrendszer tagjai és a gyermekjóléti szolgálat között jó a kapcsolat. A jelzőrendszer tagjai rendszeresen konzultáltak egymással a családok helyzetéről, a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémákról, közösen próbáltunk segítséget nyújtani ezek megoldásában.

Ennek köszönhetően, az észlelő-jelzőrendszeren, a lakosságon, ill. a helyi önkormányzaton keresztül, a gyermekekkel kapcsolatos problémák, veszélyeztető tényezők időben a Gyermekjóléti Szolgálat tudomására jutnak, így hatékony, időben megkezdett, veszélyeztetettséget megelőző tevékenység indulhat, a gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében.

2016. január 1. napjától hatályos jogszabály módosítások alapján, nagyon fontos változás, hogy úgynevezett Család- és Gyermekjóléti Központok alakultak, a járás székhely településeken. Ezen központok a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyerekek védelmére irányuló tevékenységet látja el, amelynek keretében kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. A gyermekvédelmi gondoskodás keretében, már nem Intézményünk, családsegítője, hanem a központ esetmenedzsere készíti el az egyéni gondozási- nevelési tervet. Az új feladatmegosztás azt jelenti, hogy a településeken dolgozó családsegítőt a központ esetmenedzsere bevonja gondozási- nevelési terv elkészítésébe és a megjelölt feladatok megvalósításába. Továbbá lényeges változás, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: ingyenes jogi tanácsadást, addiktológiai szolgáltatást, gyermekpszichológust, közvetítői (mediáció) eljárás lehetőségét, továbbá mentorszülői szolgáltatást (családjukban fogyatékkal élő gyermeket nevelők megsegítése).

Tapolca, 2017. március 06.

Pordán Katalin
Pordán Katalin
Intézményvezető

Kömüvesné Kocsis-Samu Anita
Kömüvesné Kocsis- Samu Anita
Családsegítő